

ODGOVOR OBRAĐIVAČA

NA IZVJEŠTAJ KOMISIJE ZA OCJENU STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA NA
ŽIVOTNU SREDINU ZA PLANOVE UPRAVLJANJA RIZICIMA OD POPLAVA
ZA VODNA PODRUČJE DUNAVSKOG

Broj: 03-D-3346/L od 16.09.2024.godine

OBRADIVAČ: Konzorcijum „E3 Consulting“ d.o.o. Podgorica i
„Eco Energy Consulting“ d.o.o Podgorica

DATUM: 08. novembra 2024.godine

Komentari/odgovori:

1. Predmetni Izvještaj je usaglašen sa članom 15 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, kojim se definiše obim i sadržaj Izvještaja. Predlog Izvještaja, nalazi utemeljenje u pravnoj i planskoj dijagonali u nekoliko dokumenata, dok se Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, Zakon o vodama, te PPPN za nacionalne parkove koji gravitiraju na ovom potezu ne pominju.

Odgovor: Izvještaj je dopunjen sa pozivanjem na Zakon o strateškoj procjeni i Zakonom o vodama, što je već navedeno i u Odluci o potrebi izrade Strateške procjene.

Što se tiče PPPN za nacionalne parkove, oni nisu bili razmatrani s obzirom da se planirane mjere koje su predložene Planom odnose na područja u okviru uskog gradskog jezgra u Opštinama Kolašin i Tara i van su obuhvata Nacionalnog parka Biodgradske gore, Nacionalnog parka Durmitor i Nacionalnog parka Prokletije. (Pogledati mape ispod).

Takođe, PPPN za Biogradsku goru je iz 1998. godine a za Nacionalni park Durmitor iz 1995. godine pa se može reći su irelevantani za sadašnje planiranje u vezi sa poplavama, osim toga, tek sporadično pominju poplave koje su se u prethodnom periodu dogodile. Poglavlje 2 je dopunjeno sa tekstom u vezi sa PPPN područja Dumitor i PPPN za NP Prokletije.

Mapa 1: Lokacija planiranih mjera na Rijeci Tari u Opštini Kolašin

Mapa 2: Lokacija u planiranih mjera na Rijeci Tari u Opštini Mojkovac

Mapa 3: Lokacija planiranih mjera na Rijeci Lim u Opštini Andrijevica

Mapa 4: Lokacija planiranih mjera na Rijeci Grčar u Opštini Gusinje

pomenutom poglavlju, definisane su poglavljem 6. moguće značajne posljedice po zdravlje ljudi i životnu sredinu, a Poglavljem 7. Mjere, apostrofirane iste za odgovarajuće uticaje. Ono što je neizostavno važno jeste, nedostajanje pojedinih segmenata u poglavlju 3. Identifikacija, dok se akcentuju kao moguće posljedice u poglavlju 6. Primjerice, zagađenje površinskih i podzemnih voda, koje se u identifikaciji područja ne ističu, a sasvim je izvjesno, da će realizacijom plana doći do njihovog zagađenja. Osobito je značajno da se posljedice-uticaji na životnu sredinu, za koje su propagirane i odgovarajuće mjere, sinhronizuju sa identifikacijskim komponentama, odnosno, usklade.

Odgovor: Prilikom obrade pitanja Identifikacije područja napominjemo da ovo poglavlje razmatra:

- Prostornu oblast gdje će doći do značajnog razvoja tokom vremenskog perioda na koji se plan donosi.
- Ranija iskustva sa prepoznatim spornim pitanjima u drugim planovima.
- Kakva vrsta/tip razvoja će biti u pitanju i kakve je uticaje moguće očekivati i u kom stepenu
- Da li postoje dijelovi područja (poput zaštićenih dobara, područja sa osjetljivim vodotocima ili područja izuzetnih vrijednosti) koja su osjetljivija na razvoj u odnosu na ostala, te koja je vjerovatnoća da ova područja i na koji način budu izložena uticajima rješenja iz plana?
- Da li postoje već prepoznata „degradirana područja“ i ako jesu, kakva su rješenja za njih ponuđena?
- Da li postoje tenzije sa drugim planovima i ciljevima zaštite životne sredine?

Dakle, suština je identifikovati određena područja/oblasti koja će biti izložena riziku realizacijom planskih rješenja, što je u Poglavlju 3 i urađeno.

Pitanje zagađenja površinskih i podzemnih voda je generalno opisano u poglavlju 6.4. a zatim pojedinačno za svaku predloženu mjeru i u Tabeli 23. *Mogući uticaji u odnosu na mjere predložene u APSF01_DRB_Ibar01*

Samo strukturne mjere mogu uticati na kratkotrajno zamućivanje površinskih i podzemnih voda. Ovaj uticaj je lokalnog karaktera i kratkotrajan, prestaje odmah nakon završetka intervencije. Uticaj izvođenja strukturne mjera protiv poplava može biti samo pozitivan, jer svako plavljenje izdani podzemnih voda dovodi do pogoršanja kvaliteta podzemnih voda.

Takođe je rečeno i sledeće: *“Nasuti i iskopni materijal može dovesti do zamućenja. Ukoliko se uklonjena vegetacija i drugi otpadni materijal, nastao čišćenjem kanala, odmah ne odvozi na za to predviđenu deponiju, može izazvati lokalno zagađivanje površinskih i podzemnih voda.*

Zbog korišćenja teške mehanizacije prilikom izvođenja strukturnih mjera može doći do izlivanja ulja i maziva iz mehanizacije. Zagađenje preko površinskih voda može da se prenese i u podzemne vode, putem voda koje su u hidrauličkoj vezi sa površinskim.”

Strukturne intervencije se ne izvode u zonama sanitarne zaštite javnog vodoizvorišta. Jedino u slučaju postojanja nekog lokalnog vodoizvorišta (za pojedinačna domaćinstva) date su sledeće mjere:

“Ako se strukturne mjere izvode u zoni sanitarne zaštite izvorišta treba biti posebno oprezan. Izvođenje radova može uticati na fizičko-hemijsku i mikrobiološku ispravnost vode za piće, te je u tom slučaju

neophodno ispoštovati mjere zaštite i ograničenja predviđena Projektom zona sanitarne zaštite vodoizvorišta, kao i vršiti stalni monitoring na vodoizvorištu u toku izvođenja strukturnih mjera.”

Poglavlja koja se odnose na uticaje na površinske i podzemne vode kao i mjere za ublažavanje ovih uticaja su dodatno dopunjena u tekstu Izvještaja.

6. Poglavlje 7. Mjere, umnogome se baziraju na preporukama, što bi trebalo razmotriti i dopuniti, te intezivirati.

Odgovor: Poglavlja koja se odnose na uticaje na površinske i podzemne vode kao i mjere za ublažavanje ovih uticaja su dodatno dopunjena u tekstu Izvještaja.

7. Sinergijski i kumulativni efekti uticaja nisu obrađeni.

Odgovor: Dopunjeno sa novim potpoglavljem.

8. U dijelu predmetnog Izvještaja koji opisuje varijantna rješenja plana, stanovište sa kojeg se polazi u obrazlaganju istog, nalazi uporište u ekonomiji, ne u zaštiti životne sredine, što je sa aspekta Zakona o strateškoj procjeni uticaja nepodrživo, što treba razmotriti i korigovati, odnosno, potrebno je da se još jednom preispitaju sve planske odrednice i pronađe odgovarajuće alternativno rješenje plana, koji će učiniti, da se negativni uticaji umanje i ublaže, a sve u cilju zaštite životne sredine i očuvanja zdravlja ljudi. .

Odgovor: Dopunjeno u odgovarajućem poglavlju.

9. Poglavlje koje opisuje prikaz prekograničnih uticaja (poglavlje 9), u jednom dijelu pominje da neće biti prekograničnog uticaja, ali u drugom da ta mogućnost postoji i to potencijalnom realizacijom mjera na rijekama Limu, Čehotini, Tari i Županici. U ovom dijelu Izvještaja potrebno je pojasniti i dopuniti isti tvrdnjama koje bi potkrijepile pomenuti scenario, u smislu imenovana mjera i uticaja (opisati njihovu prirodu, kao i uticaje, reverzibilnost, kratkotrajnost/dugotrajnost, reverzibilnost).

Odgovor: Korigovano

10. Na strani 129 ime Agencije treba korigovati i prilagoditi.

Odgovor: Korigovano

11. U dijelu zakonske regulative, potrebno je upodobiti iste sa važećim izdanjima. Na primjer, Zakon o životnoj sredini (2019.g.), Pravilnik o graničnim vrijednostima buke (2021.g.).

Odgovor: Korigovano

12. U dijelu „Zemljište“, sugestija je da treba unijeti podatke usklađene sa Uredbom o graničnim, štetnim i opasnim materijama u zemljištu iz 2019.godine.

Odgovor: U Crnoj Gori je na snazi Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje. Pravilnik je objavljen u "Službenom listu RCG", br. 18/97.

13. Dio koji se tiče segmenta- Otpad, dopuniti svim predviđenim vrstama, te očekivanim problemima njihovog odlaganja. Šta sa viškom zemlje, šutom u procesu izgradnje, te kojim mjerama i monitoringom je potrebno precizirati načine zaštite u vezi navedenog.

Odgovor: Dopunjeno u uticajima, mjerama i monitoringu.

14. Regionalni parkovi u Crnoj Gori su od 2018.g. postali Parkovi prirode. Korigovati.

Odgovor: Korigovano u 2.12.1.